

14217 - ھەج مەزگىلىدە ئادەت كۆرۈپ قالدى، يالغۇز قىلىشقا قادر بولالمايدۇ

سوئال

بىر ئايال ھەج قىلىش ئۈچۈن ھەرەمگە كېلىپ ھەج ئۈچۈن ئېھرامغا كىرىپ بولغاندىن كىيىن ئادەت كۆرۈپ قالدى، ئۇ ئايالنىڭ مەھرىمى مەلۇم سەۋەبلىر تۈپەيلى جىددى سەپەر قىلىشى كېرەك. شۇنداقلا ئۇ ئايالنىڭ مەكىدە باشقىنلىرى يوق بولسا قانداق قىلىدۇ؟، بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلى جاۋاپ

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر.

يۇقىرىقىدەك ئەھۋال ئاستىدا ئەگەر ئۇ ئايال مەدىنە ۋە مەككە تەۋەلىكىدە بولسا، ئېھرامدىكى ھالەتتە مەھرىمى بىلەن بىرلىكتە قايتىدۇ، ھەيزدىن پاك بولغاندىن كىيىن قايتىپ كېلىدۇ. ئىككى ھەرەم دىيارىدا تۇرۇۋاتقان كىشىلەر ئۈچۈن قايتىپ كېلىش قىيىن ئەمەس، چۈنكى ئۇلار پاسپورت قاتارلىق نەرسىلەرگە ئېھتىياجلىق بولمايدۇ. ئەمما چەئەلدىن كەلگەنلەر بولسا ئۇلارنىڭ قايتا كېلىشى قېيىن بولىدۇ، شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇ ئايال مەسجد ۋە مۇقەددەس ئورۇنلارنىڭ پاكىزلىقىغا تەسىر يەتكۈزمەسىلىكى ئۈچۈن، ئەۋرىتىگە لاتا ياكى قەغەز قاتارلىق قانى ۋاقتىلىق توسمۇپ قالدىغان نەرسىلەرنى قوللىنىپ تاۋاپ قىلىدۇ، سەئىي قىلىدۇ، چېچىنى قىسقارتىپ شۇ قېتىلىق سەپىرىدە ئۆمرە پائالىيىتىنى ئاخىرلاشتۇرىدۇ. چۈنكى ئۇ ئايالنىڭ قىلغان تاۋاپى زۆرۈرييەت سەۋەبلىك بولدى. شۇبەسىزكى، زۆرۈرييەت چەكلەنگەن ئىشلارنى دۇرۇس قىلىدۇ.

ئەمما ئۇنداق ھالەتتە ۋىدىالىشنىڭ تاۋاپى قىلىش كېرەك بولمايدۇ، چۈنكى ھەيزدار ئاياللارغا ۋىدىالىشنىڭ تاۋاپى قىلىش لازىم ئەمەس. بۇ توغرىدا ئىبنى ئابىاس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن بايان قىلىنغان ھەدىستە: «**ھەجده كىشىلەرنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئىشى كەبىنى تاۋاپ قىلىشتۇر، ئەمما بۇ ھەيزدار ئايالدىن كەچۈرۈم قىلىنىدی.**» [مۇسلمۇن رىۋاىيىتى].

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا سەپىيە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ پەرز تاۋاپنى قىلىپ بولغانلىقى خەۋەر بېرىلگەندە، يولغا چىقىشقا بۇيرىغان. بۇ ھەدىس ھەيزدار ئاياللاردىن ۋىدىالىشنىڭ ساقىت بولىدىغانلىقىغا دەلىلدۈر. ئەمما پەرز تاۋاپنى قىلىش لازىم. [شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھنىڭ ھەيز توغرىسىدا 60 سوئال ناملىق ئەسىرى].